

Velg område å jobbe med

Det er ikke meningen å jobbe med praksisutvikling på alle områder samtidig. Endring tar tid, og ved å prioritere et område øker sjansen for å lykkes.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 20.11.2017

Ved å jobbe med et avgrenset område vil dere også berøre mange andre tema.

Oversikt over nasjonale satsinger

Vi anbefaler at dere stiller følgende kontrollspørsmål når dere velger et område:

- Har området betydning for omsorg, lek og læring i barnehagen, eller for læringsmiljø og læringsutbytte i skolen?
- Involverer praksisendring på området hele organisasjonen?
- Er det et tema hvor dere har et tydelig utviklingspotensial, eller har dere valgt det fordi dere vil bli enda eksperter på et område dere allerede er gode på?

Ståstedsanalysen kan gjøre det enklere å prioritere et område.

Hva er nåsituasjonen?

Få en oversikt over hva som fungerer og hva som kan bli bedre i fellesskap. Vi anbefaler å samle informasjon fra tall og resultater (kvantitativ data), og tilbakemeldinger og egne vurderinger (kvalitative data). I dette arbeidet kan ståstedsanalysene brukes.

Ståstedsanalysene

Det er ståstedsanalyser både for barnehager og for skoler. Ståstedsanalysene er et refleksjons- og

prosessverktøy og hjelpemidler for arbeidet med kvalitetsutvikling i barnehage og skole.

Målet er å skape felles refleksjon over barnehagens eller skolens praksis og hvilke områder de vil prioritere i utviklingsarbeidet sitt.

Ståstedsanalysen for skoler er delt inn i tre faser:

1. Innsamlet informasjon om barnehagen eller skolen og data om skolens ressursgrunnlag, elevenes læringsmiljø og læringsresultater.
2. Egenvurdering av barnehagen eller skolens praksis – gjennom en undersøkelse skal personalet ta stilling til en rekke påstander på utvalgte temaområder.
3. Samlet vurdering hvor materialet fra fase 1 og 2 ses i sammenheng – ledelse og personale skal sammen velge prioriterte utviklingsområder for det videre arbeidet.

Ståstedsanalysen for barnehage

Ståstedsanalysen for skolen

Ta utgangspunkt i viktige tema

Når dere samler informasjon kan dere ta utgangspunkt i viktige tema som arbeid med rammeplan og læreplanverket, lek og læring i barnehagen, undervisvurdering, tilpasset opplæring og læringsmiljø i skolen.

Eksempel på kilder

Eksempler på andre kilder for barnehage kan være foreldreundersøkelser, samtaler med barn, medarbeiderundersøkelser, kompetansekartlegging.

For skole kan det være foreldreundersøkelse, lærerundersøkelse, og elevresultater på lokale prøver. Egne dokumenter som ukeplaner, arbeidsplaner og årshjul kan også være viktige biter i puslespillet.

- [Her kan du lese om brukerundersøkelsene](#)

Flest mulig perspektiv

Det kan gi viktig informasjon å inkludere perspektivene til alle som kan ha innsikt om kvaliteten i barnehagen og på skolen. Det inkluderer

- barnehagebarn og elever
- foreldre
- barnehagelærere og lærere
- andre ansatte - assistenter og administrativt ansatte
- barnehage og skoleledelse
- barnehage- og skoleeier

Utviklingsplan

En plan med milepæler og en tydelig fordeling av ansvar for oppfølging, kan være viktig for framdriften i utviklingsarbeidet.

Noen ganger blir planer utarbeidet for å sikre at vi holder tidsfrister. Det kan gå ut over tydeligheten i mål og tiltak, men kan særlig gå ut over forankringen hos personalet. Utviklingsarbeid som ikke er forankret i personalet, vil ha små muligheter til å lykkes. På samme måte som i de tidligere fasene er det viktig at planer og tiltak er laget i samråd med ansatte.

Utviklingsplanen bør ha mål som ivaretar samspillet mellom pedagogikk og organisasjon. Hvis utviklingsarbeidet legger opp til nye måter å arbeide på uten å tenke på hvilke konsekvenser det får for hvordan skolen fungerer som organisasjon, oppstår det fort en ubalanse.

Mange utviklingsprosjekter har ambisiøse mål og tiltaksplaner. Da er det helt nødvendig å gå kritisk gjennom utviklingsplanen og våge å velge vekk. Erfaringer tyder på at mange barnehager og skoler kan bli mer konkrete på hva de faktisk vil, og hva de konkrete resultatene skal være.

Spørsmål til diskusjon når dere jobber med utviklingsplanen:

- Hva er det vi skal gjøre mer av?
- Hva er det vi skal gjøre mindre av?
- Hva er det vi skal gjøre annerledes?
- Hva forventes av meg som pedagog?
- Hva forventes av oss som team?
- Hva forventes av meg som leder?
- Hvilke endringer i måten vi arbeider på, er nødvendige, dersom vi skal lykkes?

Det kan være hensiktsmessig at utviklingsplanen lages med utgangspunkt i framtidsbildet og god praksis.

Endringsarbeid tar tid. Delmål og tiltak som på et tidlig tidspunkt kan gi synlige resultater kan hjelpe i prosessen.

Husk å markere suksess underveis, det vil gi endringsarbeidet energi og framdrift.

- Ekstern vurdering for barnehage og skole

